

FRAGMENTA FAUNISTICA

Tom XII

Warszawa, 15 X 1965

Nr 9

Regina BAŃKOWSKA

Dolichopodidae (Diptera) doliny Nidy

Dolichopodidae (Diptera) долины реки Ниды

Dolichopodidae (Diptera) in the Nida Valley

[Z 4 rysunkami w tekście]

Muchówki z rodziny *Dolichopodidae* są u nas w kraju słabo poznane, a nieliczne dane faunistyczne są rozsiiane w wykazach obejmujących przeważnie całość muchówek badanego terenu. Stosunkowo najwięcej wiadomości o tych muchówkach dostarczają nam prace badaczy niemieckich, takich jak ENDERLEIN, SCHROEDER czy KARL, z terenu Pomorza oraz opracowania dipterologów polskich — NOWICKIEGO, BOBKA i GRZEGORZKA — z południowej części kraju.

W czasie badań prowadzonych w dolinie rzeki Nidy w latach 1955–1961 Ekpa Dipterologiczna Instytutu Zoologicznego PAN zebrała dość liczne materiały muchówek, wśród których znajdują się także *Dolichopodidae*, stanowiące podstawę niniejszego opracowania.

Badane muchówki są ściśle związane ze środowiskiem wilgotnych i zacienionych lasów liściastych, często spotyka się je także w zaroślach nad brzegami strumieni i rzek oraz na podmokłych łąkach porośniętych olszyną. Terenów takich w dolinie Nidy nie ma zbyt wiele. Przeważają pola uprawne, łąki i pastwiska oraz wzgórza gipsowe porośnięte skąpą roślinnością ksero- i termofilną, pozbawione drzew i silnie nasłonecznione. Nic też dziwnego, że muchówki należące do rodziny *Dolichopodidae* nie są licznie reprezentowane w zebranym materiale; mimo to złowiono ciekawe gatunki rzadko wymieniane z Polski, takie jak *Xantochlorus ornatus* HALID. i *Dolichopus nigricans* MEIG. znane tylko z Pomorza, czy *Medetera tenuicauda* LW. wykazana przez SZNABLA tylko z Ciechocinka. W przebadanym materiale znaleziono też trzy gatunki nowe dla naszej fauny, a mianowicie *Dolichopus pseudocilifemoratus* STACK., *D. discrepans* PARENT i *Neurogona suturalis* (FALL.).

Materiały opracowane pochodzą głównie z terenów leżących nad samą Nidą lub jej starorzeczami, porośniętych kilkoma gatunkami wierzby, i z ol-

szyn zarastających kępami łąki nadnidziańskie. Właśnie nad Nidą w okolicy wsi Krzyżanowice zostały złowione interesujące gatunki *Dolichopus parvicaudatus* ZETT. i *D. pseudocilifemoratus* STACK. Sporo materiału zebrano również w Młodzawach na groblach stawów rybnych i w dużych skupieniach olszyny i jesionu ciągnących się na prawym brzegu Nidy. Ciekawym terenem jest las mieszany z przewagą dębu, tzw. las Dębina w pobliżu wsi Kołków. Znaleziono tam ciekawe gatunki *Dolichopodidae* wykazane dotychczas tylko z okolicy Krakowa — *Neurogona erichsoni* ZETT. i *N. pallida* (FALL.). Drugim stanowiskiem leśnym objętym badaniami był teren położony w pobliżu wsi Bogucice. Jest to las mieszany z przewagą klonu, lipy, dębu i sosny. Został tu złowiony bardzo rzadko spotykany gatunek *Dolichopus discrepans* PARENT. Innym, nie mniej ciekawym obszarem jest rezerwat Grabowiec, który stanowi odizolowane skupisko leśne, otoczone ze wszystkich stron polami uprawnymi. Głównym komponentem lasu jest grab, dający bardzo duże zwarcie koron, toteż podszycie lasu jest stosunkowo bardzo skąpe. Na tym terenie złowiono m. in. *Dolichopus brevipennis* MEIG., *Neurogona suturalis* (FALL.) i *Xantochlorus ornatus* HALID.

Do oznaczenia badanego materiału posłużono się opracowaniami BECKERA (1917–18), PARENTA (1938) i STACKELBERGA (1930–41).

Materiały dowodowe do niniejszej pracy znajdują się w Instytucie Zoologicznym PAN w Warszawie.

Dolichopodinae

Dolichopus brevipennis MEIG.

Pow. Pińczów: Grabowiec, 15 VI 1957, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek znany z całej Europy i Syberii. W Polsce podawany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; ENDERLEIN, 1908; RÜBSAAMEN, 1901; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881) i Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925). Z południowej Polski dotychczas nie wykazywany.

Dolichopus pennatus MEIG.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 28 VI 1957, 2 ♂♂, Młodzawy, 16 VI 1957, 2 ♂♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek europejski. W Polsce wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881) i Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873).

Dolichopus campestris MEIG.

Pow. Pińczów: Bogucice-Zakamień, 14 VI 1957, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN; pow. Kielce: Trzcianka, 13 VII 1956, 1 ♂, leg. Sz. NOWAKOWSKI.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie oraz na Kaukazie.

Z Polski wymieniany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; ENDERLEIN, 1908; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873).

Dolichopus longicornis STANN.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 30 VII 1958, 8 ♂♂, 3 ♀♀, 2 VIII 1958, 4 ♂♂, 1 ♀, Skowronno, 13 VI 1957, 4 ♂♂, leg. ekipa I. Z. PAN; Chroberz, 4 VII 1961, 1 ♂, 1 ♀, Kołków, 8 VII 1961, 1 ♀, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie i na Syberii. W Polsce podawany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873; BOBEK, 1890), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemysła (BOBEK, 1894).

Dolichopus notatus STAEG.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 30 VI 1958, 1 ♂, 5 ♀♀, 2 VII 1958, 1 ♂, 1 ♀, Młodzawy, 18 VI 1955, 1 ♂, Skowronno, 13 VI 1957, 3 ♂♂, Bogucice-Zakamień, 14 VI 1957, 3 ♂♂, 8 VII 1957, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Europa Środkowa i Północna. W Polsce wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935) i Mazowsza (SZNABL, 1881).

Dolichopus ungulatus (L.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 28–30 VI 1958, 16 ♂♂, 14 ♀♀, 9 VI 1956, 2 ♂♂, 1 ♀, 2 VII 1958, 3 ♀♀, 15 VI 1957, 2 ♂♂, 1 ♀, 19 VI 1956, 2 ♂♂, 1 ♀, Bogucice-Zakamień, 14–15 VI 1957, 5 ♂♂, 6 ♀♀, Bogucice, 27 V 1957, 1 ♂, Skowronno, 13 VI 1957, 1 ♂, 1 ♀, Grabowiec, 15 VI 1957, 3 ♂♂, 3 ♀♀, Chroberz, 28 VI 1958, 1 ♂, Młodzawy, 13 VI 1956, 1 ♀, 16 VI 1957, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN; pow. Busko: Skotniki, 23 VI 1955, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Europa, Syberia i Kaukaz. W Polsce wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873; BOBEK, 1890), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemysła (BOBEK, 1894).

Dolichopus nitidus FALL.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 15 VI 1957, 1 ♂, 30 VI 1958, 1 ♂, Grabowiec, 19 VI 1958, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek rozprzestrzeniony w Europie, Syberii i Japonii. Z Polski wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), Tatr (LOEW, 1870; BOBEK, 1890) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873).

Dolichopus planitarsis FALL.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 26 V 1958, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek znany z Europy Środkowej i Północnej. Z Polski wykazany z Pomorza (RÜBSAAMEN, 1901; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935) i Mazowsza (SZNABL, 1881).

Dolichopus nigricornis MEIG.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 30 VI 1958, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Rozprzestrzeniony w Europie i Ameryce Północnej. Z Polski wymieniany tylko z jednego stanowiska na Pomorzu (KARL, 1935).

Dolichopus plumipes (SCOP.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 25 V–11 VIII (1952–1958), 18 ♂♂, 25 ♀♀, Młodzawy, 16 VI 1957, 1 ♂, Chroberz, 28 VI 1955, 2 ♂♂, Skowronno, 17 VI 1957, 1 ♂, Kołków – wąwóz, 16 VI 1957, 1 ♂, Dębina, 16 VI 1957, 1 ♂, Bogucice-Zakamień, 14 VI–8 VII 1957, 3 ♂♂, Grabowiec, 26 V 1957, 12 ♂♂, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN; Grabowiec, 26 V 1959, 1 ♂, leg. W. BAZYLUK, 2 ♂♂, 1 ♀, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Gatunek rozprzestrzeniony w całej Europie i na Syberii, znany także z Turkiestanu i Chin. W Polsce wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873; BOBEK, 1890), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemyśla (BOBEK, 1894).

Dolichopus pseudocilifemoratus STACK.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 30 VI 1958, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek rozprzestrzeniony w Europie i na Kaukazie. Z terenu Polski dotychczas nie był znany.

Samica. Długość ciała 5 mm. Czoło szerokie, metalicznie zielone, jasne. Twarz szeroka, srebrzysto opylona. Czułki ciemnożółte, trzeci człon czułków krótki, z brunatnym czubkiem. Wić czułkowa długa, brunatna. Szczecinki zaoeczne na górze czarne, na dole jasnożółte. Tułów metalicznie zielony, z szarym opyleniem. Skrzydła lekko przydymione, żyłka medialna w części końcowej wyraźnie zagięta (rys. 1). Przechwianki żółte. Łuski tułowiowe żółte, z długim, czarnym owłosieniem. Nogi żółte, jedynie środkowe i tylne biodra oraz stopy przyciemnione. Odwłok metalicznie błyszczący z miedzianym połyskiem. Owłosienie całego ciała czarne.

Dolichopus parvicaudatus ZETT.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 15 VI 1957, 1 ♂, 30 VI 1958, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

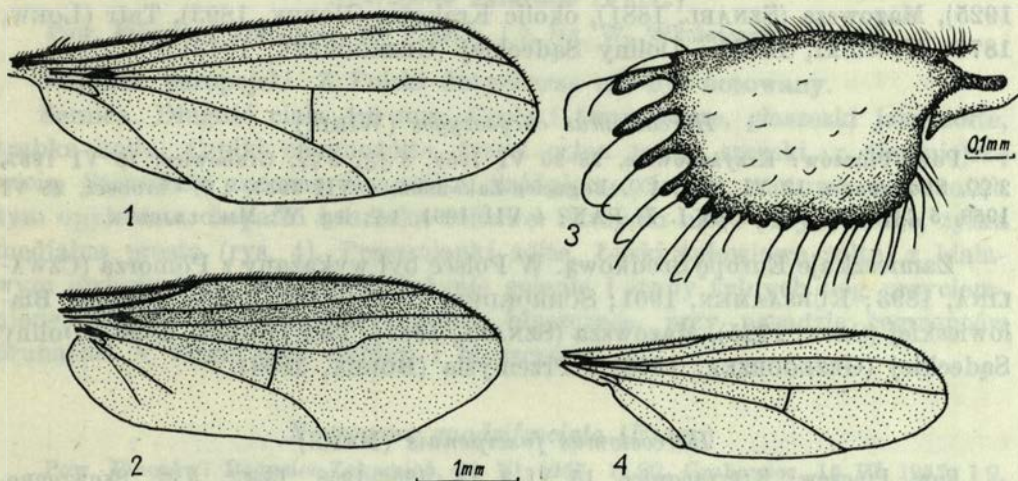
Gatunek znany z północnej i środkowej Europy. Z Polski wymieniany tylko z Oliwy koło Gdańska i z Sopotu (CZWAŁINA, 1893).

Dolichopus discrepans PARENT

Pow. Pińczów: Bogucice-Zakamień, 14 VI 1957, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek znany dotychczas tylko z terenu Niemiec. Z Polski nie wykazywany.

Samiec. Długość ciała 5 mm. Czoło czarne, z metalicznym, zielonym połyskiem, ciemno opylone. Twarz ciemna, z szarym opyleniem. Czułki czarne. Oczy pokryte delikatnym, jasnym owłosieniem. Szczecinki zaoczne czarne.

Rys. 1-4: 1 — *Dolichopus pseudocilifemoratus* STACK., skrzydło samicy; 2 — *D. discrepans* PARENT, skrzydło samca; 3 — *D. discrepans* PARENT, cerci samca; 4 — *Neurogona suturalis* (FALL.), skrzydło samicy.

Tułów ciemny, śródplecze metalicznie zielone, błyszczące. Skrzydła wyraźnie przyciemnione, żyłka medialna w części końcowej wygięta (rys. 2). Przechwianki z dużą główką, całe żółte. Łuski tułowiowe ciemnożółte, z długim, czarnym owłosieniem. Nogi całe czarne, jedynie stawy żółtawe. Owłosienie nóg całe czarne. Odwłok ciemny, z zielonym połyskiem na tergitach. Owłosienie tergitów czarne. Aparat kopulacyjny dobrze widoczny, czarny, metalicznie błyszczący. Cerci duże, płatowate, brudnożółte z brunatnym brzegiem. Na zewnętrznej krawędzi występują wydłużone wyrostki, zaopatrzone długimi, zagiętymi na końcach włosami (rys. 3). Przydatki wewnętrzne brunatnożółte.

Poecilobothrus nobilitatus (L.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 29-30 VI 1958, 2 ♂♂, 2 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN; pow. Kielce: Trzcianka, 13 VII 1956, 2 ♂♂, leg. Sz. NOWAKOWSKI.

Gatunek europejski. Z Polski wymieniany z Pomorza (ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowska (SZNABL, 1881) i okolic Krakowa (NOWICKI, 1873; BOBEK, 1893).

Hercostomus aerosus (FALL.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 15 VI 1957, 1 ♀, 30 VI 1958, 1 ♂, 1 ♀, Młodzawy, 16 VI 1957, 1 ♀, Bogucice-Zakamień, 14 VI 1957, 2 ♂♂, 4 ♀♀, Grabowiec, 15 VI 1957, 1 ♂, 6 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN; pow. Jędrzejów: Lasków, nadl. Jędrzejów, 10 VII 1961, 1 ♂, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie, na Syberii, znany także z Formozy. W Polsce wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873).

Hercostomus chrysozygos (WIED.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 28–30 VI 1958, 8 ♂♂, 5 ♀♀, Grabowiec, 15 VI 1957, 2 ♀♀, Skowronno, 13 VI 1957, 1 ♀, Bogucice-Zakamień, 8 VII 1957, 1 ♀, Chroberz, 28 VI 1958, 5 ♂♂, 2 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN; 4 VII 1961, 1 ♀, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Zamieszkuje Europę Środkową. W Polsce był wykazany z Pomorza (CZWAŁINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Puszczy Białowieskiej (SACK, 1925), Mazowsza (SZNABL, 1881), Tatr (BOBEK, 1890), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemyśla (BOBEK, 1894).

Hercostomus fuscipennis (MEIG.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 15 VI–3 IX 1952–1958, 13 ♂♂, 5 ♀♀, Skowronno, 13 VI 1957, 4 ♂♂, 1 ♀, Grabowiec, 15 VI–1 VII 1957–1958, 10 ♂♂, 8 ♀♀, Dębina, 16 VI 1957, 1 ♂, 1 ♀; pow. Busko: Skotniki, 23 VI 1955, 1 ♂, 1 ♀, Skorocice, 25 VI 1955, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek znany z Europy Środkowej i Południowej. Z terenu Polski podawany przez PARENTA (1938).

*Medeterinae**Medetera tenuicauda* LOEW

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 19–27 VIII 1952, 1 ♂, 1 ♀, 1 IX 1952, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek europejski, spotykany rzadko. Z Polski znany tylko z jednego stanowiska w Ciechocinku (SZNABL, 1881).

*Neurogoninae**Neurogona erichsoni* (ZETT.)

Pow. Pińczów: Dębina, 8 VII 1961, 1 ♂, leg. W. Mikołajczyk.

Gatunek rzadki. Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie. Z Polski wykazany tylko z okolic Krakowa (BOBEK, 1893).

Neurogona pallida (FALL.)

Pow. Pińczów: Dębina, 28 V 1959, 1 ♂, leg. W. MIKOŁAJCZYK; Grabowiec, 14 VI 1957, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie. Z Polski wykazany z Pomorza (SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowska (SZNABL, 1881) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873; NOWICKI, 1873).

Neurogona suturalis (FALL.)

Pow. Pińczów: Grabowiec, 26 V 1959, 1 ♀, leg. W. Mikołajczyk.

Gatunek europejski. Z Polski dotychczas nie był notowany.

Samica. Długość ciała 4,5 mm. Czoło i twarz szare, głaszczki jasnożółte, trąbka żółta. Czułki ciemnożółte, trzeci człon mały, szeroki, z ciemniejszą wicią. Szczecinki zaoczne jasnożółte. Śródplecze ciemne, matowe, z szarozłotym opyleniem. Łopatki i tarczka żółtawe. Skrzydła nieco przydymione, żyłka medialna prosta (rys. 4). Przechwianki żółte. Łuski tułowiowe żółte, z białym owłosieniem. Nogi żółte, jedynie golenie i stopy tylnych nóg przyciemnione. Tergity odwłoka ciemnożółte, błyszczące, przy nasadzie segmentów brunatne. V tergit cały ciemny i błyszczący.

Neurogona quadrifasciata (FABR.)

Pow. Pińczów: Bogucice-Zakamień, 14 VI 1957, 11 ♀♀, Grabowiec, 15 VI 1957, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN; Dębina, 28 V 1959, 1 ♀, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Gatunek znany z całej Europy. Z Polski wykazany z Pomorza (ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowska (SZNABL, 1881), Krzeszowie koło Krakowa (BOBEK, 1893), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873; NOWICKI, 1873) i Karpat (NOWICKI, 1873).

*Campsicneminae**Campsicnemus scambus* (FALL.)

Pow. Jędrzejów: Nagłowice, 11 VII 1961, 1 ♂, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie. Z Polski znany z Pomorza (CZVALINA, 1893; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowska (SZNABL, 1881), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemyśla (BOBEK, 1894).

Xantochlorus ornatus (HALID.)

Pow. Pińczów: Grabowiec, 14 VI 1957, 2 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek znany z Europy i Wysp Kanaryjskich. W Polsce wymieniany tylko z Pomorza (CZVALINA, 1893; ENDERLEIN, 1908; KARL, 1935).

Chrysosomatinae*Sciopus albifrons* (MEIG.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 29–30 VI 1958, 4 ♂♂, 3 ♀♀, 11 VII 1953, 1 ♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek rozprzestrzeniony w środkowej i południowej Europie. Z Polski wykazany z Pomorza (ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873).

Sciopus longulus (FALL.)

Pow. Pińczów: Chroberz, 28 VI 1955, 1 ♀, Krzyżanowice, 15 VI 1957, 2 ♂♂, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek europejski. W Polsce znany z Pomorza (ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873; NOWICKI, 1873).

Sciopus platypterus (FABR.)

Pow. Pińczów: Chroberz, 28 VI 1955, 1 ♀, leg. E. KIERYCH, 4 VII 1961, 1 ♂, 2 ♀♀, Kołków – wąwóz, 4 ♀♀, Dębina, 28 V 1959, 1 ♂, Bogucice, 5 VI 1961, 1 ♂, Grabowiec, 5 VI 1961, 4 ♀♀, leg. W. MIKOŁAJCZYK; pow. Jędrzejów: Uroczysko Gaj, 12 VI 1961, 1 ♂, leg. W. MIKOŁAJCZYK.

Gatunek rozprzestrzeniony w całej Europie. Z Polski wykazany z Pomorza (ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Karpat (NOWICKI, 1873), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemyśla (BOBEK, 1894).

Rhaphiinae*Porphyrops micans* MEIG.

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 29–30 VI 1958, 1 ♂, 1 ♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Rozprzestrzeniony w środkowej i północnej Europie, znany także z północnych Chin. Z Polski wykazany z Pomorza (CZVALINA, 1893; KARL, 1935) i Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873; NOWICKI, 1873).

Diaphorinae*Chrysotus laesus* (WIED.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 14 VI 1959, 1 ♂, 1 ♀, 28 VI 1957, 1 ♀, 30 VI 1958, 1 ♂, 2 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Cała Europa. Z Polski wymieniany z Pomorza (CZVALINA, 1893; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowsza (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemyśla (BOBEK, 1894).

Chrysotus gramineus (FALL.)

Pow. Pińczów: Krzyżanowice, 28 VI–11 VII 1953–1958, 17 ♂♂, 10 ♀♀, leg. ekipa I. Z. PAN.

Gatunek europejski. Z Polski wykazany z Pomorza (CZVALINA, 1893; RÜBSAAMEN, 1901; ENDERLEIN, 1908; SCHROEDER, 1913; KARL, 1935), Mazowska (SZNABL, 1881), okolic Krakowa (BOBEK, 1893), Tatr (LOEW, 1870; NOWICKI, 1873; BOBEK, 1890), Doliny Sądeckiej (GRZEGORZEK, 1873) i Przemysła (BOBEK, 1894).

PIŚMIENNICTWO

- BECKER Th. 1917–1918. Dipterologische Studien. I–III. N. Acta Acad. Leop., Halle, **102**: 115–361, **103**: 205–315, **104**: 37–212.
- BOBEK K. 1890. Przyczynek do fauny muchówek tatrzańskich. Spraw. Kom. fizjogr., Kraków, **25**: 218–242.
- BOBEK K. 1893. Przyczynek do fauny muchówek Krakowskiego okręgu. Spraw. Kom. fizjogr., Kraków, **28**: 8–28.
- BOBEK K. 1894. Przyczynek do fauny muchówek Przemysła. Spraw. Kom. fizjogr., Kraków, **29**: 142–167.
- BUCHMANN W. 1961. Die Genitalanhänge mitteleuropäischer Dolichopodiden. Zoologica, Stuttgart, **39**, 51 pp., 13 tt.
- CZVALINA G. 1893. Neues Verzeichnis der Fliegen Ost- und Westpreussens. Osterprogr. Gymn., Königsberg, 34 pp.
- ENDERLEIN G. 1908. Biologisch-faunistische Moor und Dünen Studien. Ber. Westpr. bot.-zool. Ver., Danzig, **30**: 54–238.
- GRZEGORZEK A. 1873. Uebersicht der bis jetzt in der Sandezer Gegend West-Galiziens gesammelten Dipteren. Verh. zool.-bot. Ges., Wien, **23**: 1–12.
- KARL O. 1935. Die Fliegenfauna Pommerns. *Diptera, Brachycera*. Stettin. ent. Ztg., Stettin, **96**: 106–159.
- KERTÉSZ C. 1909. Catalogus Dipteroꝝ hucusque descriptorum. *Empididae, Dolichopodidae, Musidoridae*. VI. Budapestini, 369 pp.
- LOEW H. 1870. O dypterach na Galicyjskich stokach Tatr sprostzeżonych. Roczn. TNKra., Kraków, **52**: 155–183.
- NOWICKI M. 1873. Beiträge zur Kenntniss der Dipterenfauna Galiziens. Krakau, 35 pp.
- PARENT O. 1938. Diptères *Dolichopodidae*. W: „Faune de France”, 35. Paris, 720 pp., 1002 ff.
- RÜBSAAMEN E. H. 1901. Bericht über meine Reise durch die Tucheler Heide. N. Schr. naturf. Ges., Danzig, **10**: 1–70.
- SACK P. 1925. Die Zweiflüger des Urwaldes von Bialowies. Abh. bayer. Akad. Wiss., Suppl., München, **5**: 259–277.
- SCHROEDER G. 1913. Beiträge zur Dipterenfauna Pommerns. Stettin. ent. Ztg., Stettin, **74**: 156–173.
- STACKELBERG A. v. 1930–1941. *Dolichopodidae*. W: E. LINDNER „Die Fliegen der Palaearktischen Region, Lief. 51, 71, 82, 138”. Stuttgart, 224 pp., 169 ff., 12 tt.
- SZNABL J. Spis owadów dwuskrzydłych zebranych w Królestwie Polskim i Gubernii Mińskiej. Pam. fizjogr., Warszawa, **1**: 357–390.

РЕЗЮМЕ

Работа содержит фаунистическую сводку по видам из семейства *Dolichopodidae*, собранным в долине реки Ниды. Из 30 перечисленных видов 3 являются новыми для фауны Польши: *Dolichopus discrepans* PARENT, *D. pseudocilifemoratus* STACK. и *Neurogona suturalis* (FALL.).

SUMMARY

The present paper gives a list of *Dolichopodidae* found in the Nida Valley. It contains 30 species, out of which three new to the fauna of Poland, viz. *Dolichopus discrepans* PARENT, *D. pseudocilifemoratus* STACK. and *Neurogona suturalis* (FALL.).

Redaktor pracy — dr A. Riedel

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1965

Nakład 1550+110 egz. Ark. wyd. 0,75, druk. $\frac{1}{8}$. Papier druk. sat. kl. III 80 g B1. Cena zł 6,-

Nr zam. 603/65 — Wrocławska Drukarnia Naukowa — O-2